

Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi,
Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

██████████, főosztályvezető

E-mail: kornyezetvedelmi.foosztaly@komarom.gov.hu,

kornyezetvedelem@komarom.gov.hu

Cím: 2800 Tatabánya, Fő tér 4

A Greenpeace Magyarország Egyesület észrevételei a Vértesi Környezetgazdálkodási Kft. oroszlányi tevékenységével kapcsolatos környezetvédelmi működési engedély felülvizsgálatáról, valamint a pusztavámi és oroszlányi térség (Vértés) bányatavainak rekultivációjával kapcsolatban

A Komárom-Esztergom Vármegyei Kormányhivatal környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörében eljáró Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály [közzétette](#) a VÉRTESI KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI KFT. Oroszlány 0208/3,0210, 0212, 0213, 0215b hrsz.-ú ingatlanokon folytatott hulladékkezelési tevékenység végzésére jogosító, többször módosított, KE/041/01480-13/2023. számú határozatban egységes szerkezetbe foglalt, egységes környezethasználati és egyben környezetvédelmi működési engedély felülvizsgálatát.

A 2025. augusztusi teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációval kapcsolatban a Greenpeace Magyarország Egyesület az alábbi észrevételeket teszi:

- Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy körülbelül 120 féle veszélyes és nem veszélyes hulladékból egy, a szakirodalomban nem ismert és nem elfogadott technológiával állítanak elő nem veszélyes hulladékot, majd abból „fedőanyagot”. Ráadásul, ezt a anyagot Natura 2000-es természetvédelmi területeken, nem szennyezett területen, felszín alatti vízbázis közelében használják feltöltésre.
- A Greenpeace 2011-ben ugyanezen cégcsoport kísértetiesen hasonló tevékenységét [támadta Almásfüzitőn](#), amikor szintén veszélyes hulladékokból készült „termékkel” fedték be a vörösiszap tározót. A Greenpeace sikeresen [kezdeményezett EU-s kötelezettségszegési eljárást](#). Később, 2020-ban [a cég a kihelyezett anyagra önként vállalt alacsonyabb határértékeket, és korlátozta a befogadható fedő anyag alapjául szolgáló hulladékok körét](#) az elvben szigetelt vörösiszap tározóra. Jelen engedélyben és a vértesi Cica-homok bánya rekultivációja során a korábban a Greenpeace által támadott magas egyedi határértékeket alkalmazzák.
- A Greenpeace az Almásfüzitői tározón folyó hasonló tevékenység miatt ügyészséghez is fordult. A [Greenpeace jogász szakértői szerint](#) az akkori, a jelenlegihez nagyon sok pontban hasonlító engedély szabálytalanságoktól hemzsegett. Az engedélyezett tevékenység valójában sokféle összetételű szerves és

szervetlen, veszélyes és nem veszélyes hulladék keverése és lerakása. Márpedig a veszélyes hulladékokról szóló kormányrendelet kimondja, hogy: „Tilos a veszélyes hulladékot más veszélyes hulladékkal, nem veszélyes hulladékkal, vagy bármilyen más anyaggal keverni, ha e tevékenység kizárólag a szennyező összetevők hígítására irányul.” [98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről] Ugyancsak itt találjuk a következőket: „(3) A veszélyes hulladéknak más veszélyes hulladékkal, nem veszélyes hulladékkal vagy bármilyen más anyaggal való kezelés céljából történő keverése csak az alábbi feltételek egyidejű teljesülése esetében engedélyezhető: a) a keverés következtében a hasznosítás, illetve az ártalmatlanítás nagyobb határfokkal végezhető el, mintha a hulladékot önmagában kezelnék; b) a keverés következtében a környezet veszélyeztetésének mértéke az előző állapothoz képest nem növekszik; c) a keverés nem jelent kockázatot az emberi egészségre, élő szervezetre, a vízre, levegőre, talajra, az élővilágra; d) a keverés nem okoz kellemetlen környezeti hatásokat zaj- vagy bűzhatás révén; e) a keverés végzése során vagy következményeként nem szennyeződik a környezet.” Jelen felülvizsgálati dokumentációban nem látjuk teljesülni a fenti előírásokat.

- A Vértesi Környezetgazdálkodási Kft. a kapcsolódó KE/041/00393-5/2023. határozatban, a jelenleg módosítani kívánt engedély során készült termékkel az „Oroszlány VI. barnaköszén” bányatelek – közismert nevén Cica-homok – rekultivációját engedélyezi, ami lényegében egy bányagödörben kialakult tó feltöltését és a bányatelek tájrendezését jelenti. Álláspontunk szerint a Vértesi Környezetgazdálkodási Kft. által az Cica-homok bánya területén végzett tevékenység veszélyezteti a környezetet, azaz fennáll annak a közvetlen veszélye, miszerint a környezetben, illetve a talajban és a felszín alatti vízben mérhető, jelentős kedvezőtlen változás következik be. 1995. LIII. tv. 4. § „10. környezetveszélyeztetés: a környezetkárosodás bekövetkezésének közvetlen veszélye; 13. környezetkárosodás: a környezetben, illetve valamely környezeti elemben közvetlenül vagy közvetve bekövetkező, mérhető, jelentős kedvezőtlen változás, illetve valamely környezeti elem által nyújtott szolgáltatás közvetlen vagy közvetett, mérhető, jelentős romlása;” A környezetveszélyeztetés gyanúját támasztják alá az alábbi információk:
- A hatályos magyar földtani közegekre megadott [„B” szennyezettségi határértékeit](#) (6/2009. (IV. 14.) KvVM–EüM–FVM együttes rendelet) jelentősen meghaladó szennyező anyagot tartalmazó „terméknek” nevezett fedőanyagot állít elő a tevékenysége során a Vértesi Környezetgazdálkodási Kft. A Cica-homok bányánál elvégzett vizsgálatok szerint a feltöltésből vett minták több összetevője jelentősen meghaladta a földtani közegekre megadott [„B” szennyezettségi határértéket](#). Az „egyedi” szennyezőanyag-határértékeket nem haladták meg. A Vértesi Környezetgazdálkodási Kft a szennyvíziszapra és nem a szennyvíziszap-komposztra vonatkozó határértékeket (50/2001. IV.3. Korm. rendelet, 5. melléklet) kapta meg eseti határértéknél jelentősen 10-50-szer a normál határértéknél magasabb toxikus fém és összes kőolajszármazék szennyezettséget enged meg - [5. számú melléklet az 50/2001. \(IV. 3.\) Korm. rendelethez](#).

- A 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról 2. § (1) bekezdése kimondja, hogy a "feltöltés: olyan hasznosítási művelet, amely során
 - d) * a célok eléréséhez szükséges mennyiségben, és olyan összetételben, amely nem okoz a földtani közegben vagy a felszín alatti vizekben „B” szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot”. Ebből következik, hogy nem lehet előállítani olyan fedőanyagot, ami nem felel meg a 6/2009 KvVM-EÜM-FVM együttes rendeletben megadott „B” szennyezettségi határérték, ami nyilvánvalóan nem teljesül.
- Emellett a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról 7.-es "A hulladékstátusz megszűnése" témát tárgyaló fejezetének 9. § (1) bekezdése kimondja: " Az újrafeldolgozáson vagy egyéb hasznosítási műveleten átesett hulladék nem minősül hulladéknak, ha megfelel a következő feltételeknek:.... d) használata összességében nem eredményez a környezetre vagy az emberi egészségre káros hatást." Mely feltétel véleményünk szerint szintén nem teljesül a Vértesi Környezetgazdálkodási Kft. jelen tevékenysége és a kapcsolódó 'rekultivációs' felhasználás során, ahogy azt a következő pontokban kifejtjük.
- Ez a gyakorlat sérti a környezetvédelmi alapelveket és hosszú távon súlyosan károsítja a vizek és talaj minőségét. Ehhez képest a Vértesi Környezetgazdálkodási Kft bányagödör rekultivációjáról szóló Határozat (KE/041/00065-17/22) egyértelműen előírja [a felszín alatti vizek védelméről 219/2004. \(VII. 21.\) Korm. rendelet](#) előírásainak betartását, ami egyértelműen kimondja szennyező anyagok felszín alatti vízbe, vagy földtani közegbe való bevezetésének tilalmát, illetve, hogy „E” egyedi határértéket nem lehet megállapítani, ha nem áll fenn korábbi szennyezés. Továbbá a [hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény](#) kimondja (2. § 1. bekezdés 12. pontja), hogy a feltöltéshez egyrészt nem veszélyes hulladékot használnak - jelen esetben két lépésben minősítik át a veszélyes hulladékot nem veszélyessé - és hogy nem okozhat a földtani közegben vagy a felszín alatti vizekben „B” szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot.
- Jelen esetben egyáltalán nem lehet kizárni, hogy a bányagödör feltöltéséhez használt anyagban lévő szennyezők veszélyeztetik a felszín alatti vizek minőségét. A Vértesi Környezetgazdálkodási Kft. szerint a bányató csapadék útján keletkezett, amit nem támasztanak alá – sőt, geológus szakértő megállapította, hogy közvetlen összeköttetés van karsztvízzel. A cég szerint a gödörbe a talajrétegeken át nem szivároghat víz, miközben ismert, hogy függőkarsztból származó víz tört a felszínre. A cég szerint a feltöltő anyagból – mely alá még egy bentonit nevű szigetelőanyag is kerül – sem szivároghat majd szennyezőanyag a talajvízbe. Véleményünk szerint elismerik a szennyező anyagok jelenlétét, ha indokoltnak látják szigetelőanyag elhelyezését a bányatóba.
- A Cica-homok bánya területén kialakult tó alján betonit réteget alakítanak ki, hogy ne jussanak át szennyezőanyagok. A szigetelés kialakítása önmagában bizonyítja, hogy szennyező tevékenység folyik a területen, de a szakirodalom, valamint az [US EPA](#)

[adatai szerint](#) is () szénhidrogén jelenlétében a bentonit hamar áteresztővé válik. Jelen esetben 4000 mg/kg TPH az engedélyezett a termékben, ami ezt a hatást már bőven kiváltja.

- Mivel az engedélyezés során érintett „terméket” fedőanyagként bányarekultivációk során is használják a Cica-homok esetében, releváns az ügy kapcsán az engedélyezés természetvédelmi vonzata is. Az úgynevezett másodlagos, antropogén élőhelyek kiemelkedő, mesterséges úton pótolhatatlan természeti értékeknek, életközösségeknek adhatnak otthont – a Cica-homok esetében például több védett és fokozottan védett fajnak, köztük vadon élő orchideáknak (méhbangó, vitézkosbor, tojásdad békakonty, mocsári nőszőfű, stb.), illetve a megszüntetett vizes élőhely értéke is kiemelkedő volt. A védett és fokozottan növények áttelepítése semmiképpen nem tekinthető valódi megoldásnak, ugyanis ismert, hogy a túlélési arány alacsony, az áttelepítés az egyedek többségénél az elpusztítással egyenlő (fajtól is függően). Ennek fényében téves a természetvédelmi hatóság azon megállapítása a KE/041/00393-5/2023. határozatban, miszerint védett, fokozottan védett faj nem károsít, nem veszélyeztet, illetve természetvédelmi érdeket nem sért a határozatuknak megfelelően végzett tárgyi bányarekultiváció. A tömeges áttelepítések engedélyezése önmagában is megkérdőjelezhető gyakorlat: annak a megnyilvánulása, hogy az ipari, gazdasági érdek felülírja a törvényi védeltséget. A bányarekultivációnál az ökológiai cél az kellene, hogy legyen, hogy a regenerálódás során a már megindult spontán folyamatokat ne megakadályozzák és semmissé tegyék, hanem támogassák.

Véleményünk szerint bányatavak rekultivációja során kizárólag olyan megoldás jöhet szóba, amely:

- garantálja a bányászat előtti állapothoz képest jobb, vagy azzal legalább egyenértékű környezeti állapot helyreállítását,
- megvédi a Natura 2000 és egyéb védett területek értékeit, hangsúlyosan figyelembe veszi a spontán regenerációt, és élőhelyvédelmi szemléletet követ (szakítva a tömeges védett növény áttelepítések káros gyakorlatával, mely látszólagos egyed szintű védelemre alapoz)
- nem engedi meg szennyezett anyagok megjelenését, felhasználását a rekultiváció során.

2025. szeptember 11.

Greenpeace Magyarország Egyesület